

- क) १८८१ ड) १९९०
६. उष्णकटिबंधीय जंगलांना जैवविविधता म्हणून म्हणून ओळखले जाते.
 अ) सर्वात गरीब ब) श्रीमंत
 क) यापैकी एकही नाही ड) वरील सर्व
७. म्हणजे वातावरणात जिवंत नसलेले घटक
 अ) मूलभूत घटक ब) अजैविक घटक
 क) जैविक घटक ड) यापैकी एकही नाही
८. पर्यावरण प्रदूषणाचे प्रकार
 अ) वायू प्रदूषण ब) जल प्रदूषण
 क) भूमी प्रदूषण ड) वरील सर्व
९. म्हणजे आसपासचा परिसर आणि हि संकल्पना सामान्यतः अमूर्त (abstract) संकल्पना म्हणून वापरली जाते.
 अ) पूर ब) निसर्ग
 क) पर्यावरण ड) यापैकी एकही नाही
१०. वर्ष २००० मध्ये जागतिक लोकसंख्या _____ अब्ज ओलांडली आहे
 अ) ६ ब) ७
 क) ८ ड) ५
११. पर्यावरण प्रदूषणाचे प्रकार _____
 अ) वायू प्रदूषण ब) जल प्रदूषण
 क) भूमी प्रदूषण ड) वरील सर्व
१२. _____ म्हणजे झाडे आणि वनस्पतींचे पीक लावणे
 अ) वनीकरण ब) शहरीकरण
 क) जंगलतोड ड) यापैकी एकही नाही
१३. एकूण उपलब्ध पाण्यापैकी _____ पाणी ९७% आहे
 अ) जमिनीतील ब) पिण्याचे
 क) महासागरातील ड) मातीतील

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

- १ भूमी प्रदूषण
- २ वायू प्रदूषण
- ३ पर्यावरणाचे महत्व
- ४ हवामान आणि आरोग्य
- ५ लोकसंख्या आणि पर्यावरण

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. कारखाने आणि मोठे औद्योगिक कारखाने प्रदूषण कसे वाढवतात ?
२. लोकसंख्या आणि पर्यावरण यांच्या संबंधाचे वर्णन करा.
३. ध्वनी प्रदूषणाची कारणे वर्णन करा आणि ध्वनी प्रदूषण टाळण्यासाठी उपाय सांगा.
४. अन्नचक्र/अन्नसाखळी चे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. पर्यावरणाशी निगडित तीन मुख्य शाखा आकृतीसह स्पष्ट करा.
२. भारतातील जैव विविधतेचा नाश कोणत्या कारणाने होऊ शकतो ? विवेचन करा.
३. प्रदूषण म्हणजे काय ? पर्यावरणातील प्रदूषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
